

ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ BİLGİSAYAR, AĞ VE BİLİŞİM KAYNAKLARI KULLANIM YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

Madde 1 - Bu yönergenin amacı, bilimsel gelişmenin zorunlu koşulu olan ve Üniversitemizin ihtiyaç duyduğu bilginin üretilmesi, saklanması, korunması ve paylaşımı sürecinde bilgi ve iletişim kaynaklarımızın, kullanıcılarımız tarafından etkin ve verimli kullanımını sağlayacak olan kuralları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu yönerge hükümleri, Üniversitemiz personeli ve öğrencileri ile kendilerine herhangi bir nedenle geçici ve/veya kısıtlı olarak bilişim kaynaklarımızı kullanma yetkisi verilen paydaş ve ziyaretçileri kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönerge; 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kısmı (*Kişilere Karşı Suçlar*) Dokuzuncu Bölümü (*Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar-132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140. Maddeler*), Üçüncü Kısmı (*Topluma Karşı Suçlar*) Onuncu Bölümü (*Bilişim Alanında Suçlar-243, 244, 245, 246. Maddeler*), 5070 sayılı "Elektronik İmza Kanunu", 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun", 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 12. Maddesi ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine dayalı olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Yönergede geçen,

- Rektörlük:** Ankara Sosyal Bilimler Üniversite Rektörlüğünü,
- Üniversite:** Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesini,
- BİDB:** Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığını,
- Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilişim Kaynakları:** Mülkiyet hakları

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'ne ait olan Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi tarafından lisanslanan/kiralanan, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi kampüsleri dahilinde bulunan ya da

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi BİDB tarafından kurup yönettiği her türlü bilgisayar/bilgisayar ağı ve bu ağa bağlanan elektronik cihaz ile diğer donanım, yazılım ve servisleri,

e) **DNS:** “Alan Adı Sistemi”ni,

f) **Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezi:** Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren ağ, sunucu ve benzeri servislerin tümüne olan erişimi sağlayan sistemlerin bir araya geldiği ve yönetildiği merkezi,

g) **ULAKNET:** Ankara Sosyal Bilimler de bağlı olduğu ulusal akademik ağı,

h) **Temel Kullanım:** Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilişim Kaynaklarının, Üniversitenin eğitim, öğretim, araştırma, geliştirme, toplumsal hizmet ve idari / yönetimsel faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olan kullanımını,

j) **İkincil Kullanım:** Temel Kullanım tanımı dışında kalan, Temel Kullanımda belirtilen amaçları kısıtlamayan ve Temel Kullanım kapsamında ihtiyaç duyulmayan atıl kapasitenin kullanımını,

k) **Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilişim Kaynakları Kullanıcıları:** Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilişim Kaynaklarını kullanmak üzere, bu kaynaklar üzerinde gerekli yetkilendirme tanımlanarak belirlenen özel ve tüzel kişileri,

l) **Kampüs Kullanıcıları:** Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilişim Kaynaklarını, üniversite kampüsleri içinden erişerek kullanan özel veya tüzel kişileri içerir. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'nin idari yapısı içinde yer alan birimlerde akademik ve idari görevlerde bulunan kadrolu/geçici personel ile Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'nde öğrenim hayatını sürdürmekte olan tüm lisans ve lisansüstü öğrencileri,

m) **Kampüs Dışı Kullanıcılar:** Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilişim Kaynaklarının geçici ve/veya kısıtlı olarak kullanıma sunulduğu özel ve tüzel kişiler bu kapsamda tanımlanır. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi dahilinde bulunan bilişim kaynaklarını üniversite kampüsleri dışından çeşitli yöntemlerle erişerek kullanan akademik ve idari personel, öğrenci ya da kullanım hakkı tanınmış kişileri,

n) **Ziyaretçi:** Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilişim Kaynaklarını, Kampüs Kullanıcıları ve Kampüs Dışı Kullanıcılar başlığı altında tanımlandığı biçimiyle kullanım hakkına sahip olmayan, sadece genel kullanıma açık kaynak ya da servisleri (Örneğin; Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi web sayfaları, ^^ Üniversitesi Elektronik Liste Servisi, ftp servisi vb.) kullanan kişi ve kuruluşları,

o) **IP:** İnternet Protokol Numarasını ifade eder.

Yetki ve Sorumluluk Beyanı

Madde 5 -

- a) Üniversitede İnternet ağının kurulum ve işletmesine ait yetki ve sorumluluk BİDB'ye aittir. BİDB, akademik, idari, eğitim ve araştırma amaçları doğrultusunda bölüm ve birimlerin bilişim kaynaklarına ulaşabilmelerini sağlamak üzere oluşturulan altyapıyı kurmak, işletmek ve güncellemekle sorumludur. BİDB, bölüm ve birimlerde tespit edilen ana ağ erişim noktalarını kurar, BİM ile iletişimi için gerekli kablolama faaliyetlerini yürütür, bu noktalara kullanıcıların bağlanabilmesi için gerekli ağ anahtarlar cihazlarını temin eder ve yerleştirir. Sistemi teknik düzeyde planlama ve uygulama sorumluluk ve yetkisi BİDB'dedir. BİDB, binalar içinde kurulan ana erişim noktaları dışında kalan oda, ofis ve laboratuvar gibi alt birimlerin bağlantılarından sorumlu değildir; bunlar birimin/bölümün kendi sorumluluğundadır. Ancak BİDB gereken durumlarda ve istek üzerine danışmanlık hizmeti verebilir.
- b) Üniversite bilişim kaynakları kullanıcıları, Üniversite sunucuları üzerinde kendilerine tahsis edilen kullanıcı kodu/şifre ikilisi ve/veya IP (Internet Protocol) adresi kullanılarak gerçekleştirdikleri her türlü etkinlikten, Üniversite bilişim kaynaklarını kullanarak oluşturdukları ve/veya kendilerine tahsis edilen Üniversite bilişim kaynağı üzerinde buldukları her türlü kaynağın (belge, doküman, yazılım, vb.) içeriğinden, kaynağın kullanımını hakkında yetkili makamlar tarafından talep edilen bilgilerin doğru ve eksiksiz verilmesinden, ilgili kaynağın kullanım kurallarına, üniversite yönetmeliklerine, Türkiye Cumhuriyeti yasalarına ve bunlara bağlı olan yönetmeliklere karşı birebir kendileri sorumludur.
- c) Üniversite Rektörlüğü ve/veya yetkilendirdiği birimler, Üniversite Bilişim Kaynakları kullanımını hakkında genel-geçer kuralları belirleyip, bu kuralları gelişen teknolojinin öngördüğü biçimde sürekli olarak değerlendirir ve gerekli değişiklikleri hayata geçirir. Bu tür değişiklikler yapıldığında genel duyuru mekanizmaları ile kullanıcılar bilgilendirilir.

Bilgisayar, Ağ ve Bilişim Kaynakları Kullanım Esasları

Madde 6 - Bilişim Kaynaklarının, Üniversitenin bilimsel araştırma, akademik faaliyetler ve eğitim etkinlikleri ile hizmet sunumu ve yönetsel fonksiyonları için temel önemi olan bilginin üretimi, işlenmesi, depolanması, korunması ve iletişimi için kullanılması esastır.

Madde 7 - Üniversite bilgisayar ağı altyapısının üzerinde yer aldığı ULAKNET ve diğer ulusal ve uluslararası ağların kullanım politikalarına, Bilişim Kaynaklarını kullanıma sunan tüm birimlerin ve tüm kullanıcıların uyma ve gerekli önlemleri alma zorunluluğu vardır.

Madde 8 - Üniversite Bilişim Kaynakları, bu kaynakları kullananlar tarafından israf edilemez; Üniversitenin bilgi ve haberleşme sistemleri, donanımları, kurum işlerinin yürütülmesi ve akademik çalışmalar için kullanılır.

Madde 9 - Üniversite Bilişim Kaynakları Kullanıcıları, ağ üzerinden gerçekleştirdikleri veri transferi ile kullanıcı bilgilerinin gizliliğini, mahremiyetini korumalı, kaynağa yönelik tehditleri en aza indirebilmek için risk düzeylerine göre güvenlik önlemlerini almalı, kritik olma düzeyine göre yedekleme yapmalıdır.

Madde 10 - Üniversite Bilişim kaynaklarını kullanıma sunan birimler, kaynakların adil olarak kullanılmasını sağlar ve güvenliği ilgilendiren durumlarda kanıt özelliği taşıyabilecek bilgileri, kaynakları kullananların kimliğinin tespit edilmesini sağlayacak düzende tutar.

Madde 11 - Üniversite bilişim kaynaklarını kullanıma sunan birimler, bu kaynakların kullanımı ile ilgili sorumluluğu da üstlenmiş sayılırlar. Kaynakların, birim veya bölüme bağlı bir kullanıcı tarafından kurallara uygun olmayan şekilde kullanılması halinde ilgili birim veya bölüm yönetimi ile BİDB arasında işbirliği olanağı sağlanmalıdır.

Madde 12 - Üniversite Bilişim Kaynakları, Üniversite yönetiminin yetkilendirdiği makamlarca belirlenmiş kurallar ve yönergeler çerçevesinde, yetkinin veriliş amacını aşmayacak şekilde ve yapılacak her iş için uygun yetkilendirme ile kullanılır, yetki almadan değiştirilemez ve ortadan kaldırılamaz.

Madde 13 - Üniversite Bilişim Kaynakları, bu kaynaklar kullanılarak oluşturulan ve bu kaynaklar üzerinde barındırılan/kullanılan her türlü kaynağın (yazılım, donanım, ağ kaynağı) kullanım kurallarına ve koşullarına (izin, kaynak gösterim koşulu, telif hakkı, lisans koşulları, ağ kullanım kuralları, vb.) uygun olarak kullanılır.

Madde 14 - Üniversite Bilişim Kaynakları, kullanım hakkını, doğrudan ya da dolaylı olarak devretmek ya da kiralamak amacıyla, ticari nitelik taşıyan ve gelir teminine yönelik kullanımlar için, Rektörlük makamından izin alınmadan kullanılamaz

Madde 15 - Bölüm veya birimler, kullanıcıların yarattığı giriş ve çıkış trafiğinden sorumludurlar. Bu konuda BİDB'den gelecek bilgileri ve uyarıları hızla değerlendirip, aykırı ve istenmeyen trafiği yaratan kullanıcıya gerekli yaptırımını en kısa zamanda yerine getirirler.

Madde 16 - Kullanıcılar, BİDB tarafından gereksiz trafik yarattığı ilan edilen ve Ankara Sosyal Bilimler İnternet'in bilimsel ve akademik etkinlikler anlamında sağlıklı çalışmasını engelleyen peer-to-peer (P2P dosya paylaşım) yazılımlarını kullanamaz. (*Peer-to-peer uygulamaları ile emule, kaza, i-mesh, torrent vs. tarzı programlar kastedilmektedir.*) Söz konusu yazılımlar bilimsel amaç doğrultusunda kullanılacak ise BİDB'den kısıtlı ve geçici kullanım izni talep edilir.

Madde 17 - BİDB, güvenliği veya sistemin çalışmasını tehdit edebilecek bir problem tespit ettiğinde, kişi ya da alt birimin kimliğinin tespiti için ilgili bölüm ya da birim yönetimi ile hızlı ve sağlıklı bir işbirliği yapar. Bu nedenle bölüm veya birim yönetimleri, kullanıcıların bağlantıları, IP / MAC adresleri, ağ erişim cihazı üzerinde hangi soketin hangi bilgisayara ulaştığı gibi konularda dokümantasyon yapmalı ve bu bilgilerin güncelliğini korumalıdır. Yönetimler tarafından mutlaka yerel ağ yapısından sorumlu bir kişi görevlendirilmeli ve bu kişiye gerektiği zaman hızla ulaşabilmesi için BİDB'ye gerekli erişim bilgileri verilmelidir.

Madde 18 - Üniversite Bilişim Kaynakları, Üniversite içi bilgi kaynaklarını (duyuru, haber, doküman vb.), yetkisiz ve/veya izinsiz olarak üçüncü kişilere/kuruluşlara dağıtmak amacıyla, Üniversiteye ve üçüncü kişilere/kuruluşlara ait bilgilere ve kaynaklara (bilgisayar, bilgisayar ağı, yazılım ve servisler) izinsiz ve/veya yetkisiz erişim sağlamak amacıyla, diğer kullanıcıların kaynak kullanım hakkını engelleyici faaliyetlerde bulunmak amacıyla, kaynaklara zarar verici/kaynakların güvenliğini tehdit edici biçimde kullanılamaz. Üniversite Bilişim kaynaklarının kullanılması için kullanıcılara verilmiş olan hiçbir şifre üçüncü şahıslara verilemez, üçüncü şahısların üniversite bilişim kaynaklarına erişimine olanak sağlanamaz.

Madde 19 - BİDB'nin bilgisi dışında hiçbir birim ve kullanıcı, kendi bünyesinde tek bir bilgisayar arkasında IP çoğaltma işlemi yaparak, birçok makineyi bu bilgisayar üzerinden internete çıkaramaz ve bilgisayarlarına BİDB'nin belirlediği IP grupları dışında IP atayamaz.

Madde 20 - DNS Servisi, BİDB tarafından merkezi olarak sağlanır. Bunun dışında, birimler tarafından DNS servisi sunulamaz.

Madde 21 - Üniversite Bilişim Kaynakları, genel ahlak ilkelerine aykırı materyal üretmek, barındırmak, iletmek, siyasi propaganda yapmak, rastgele ve alıcının istemi dışında mesaj (SPAM iletiler) göndermek amacıyla **kullanılmaz**. Kullanıcılar, e-posta hesabını ticari, siyasi, dini, etnik ve kar amaçlı olarak kullanamaz. Çok sayıda kullanıcıya, izinsiz olarak toplu halde reklam, tanıtım, duyuru vb. amaçlı e-posta gönderemez. Bilimsel, akademik ve idari iş süreçlerine uygun toplu duyurular için Rektörlükten izin alınmalıdır.

Madde 22 - Birimler veya bölümler, BİDB'nin binalarında kurup muhafaza sorumluluğunu verdiği kablolama sistemi, ağ erişim cihazları ve diğer teçhizat üzerinde, gerek yazılım gerekse donanım düzeyinde keyfi değişiklikler yapamaz; bir gereksinim olduğu takdirde, o birimin daha önceden belirlenip BİDB'ye bildirilmiş teknik sorumlusu tarafından BİDB ile irtibata geçilir, gerekli değişiklik karşılıklı bilgilendirme ve BİDB'nin onayı sonucunda gerçekleştirilir.

Madde 23 - Birimlerin belirleyerek BİDB'ye bildirdikleri teknik sorumlularda değişiklik olduğunda, yeni bilgilerin BİDB'ye resmi olarak bildirilmesi ve iş akışının kısa sürede çözümlenmesini temin için, birimler ile BİDB arasındaki iletişimin bu kişiler vasıtasıyla yürütülmesi esastır.

Madde 24 - Birim, Bölüm, Kulüp, Topluluk ve kişiler, kendi adlarına oluşturdukları web sayfaların içeriğinden sorumludur. Birim, Bölüm, Kulüp ve Topluluk veya Grup niteliğindeki kişisel olmayan sayfaların sorumluluğu, ilgili web sitesinin oluşturulmasını resmi yazı ile BİDB'den talep eden öğretim elemanı ve/veya yöneticiye aittir.

Madde 25 - Kullanıcılar, Üniversite içerisindeki kuruma ve/veya şahsa ait taşınabilir ve masaüstü bilgisayarlar ile veri depolama cihazlarında, hukuki açıdan suç teşkil edecek belgeler ile bilgisayar ve ağ güvenliğini yok edebilen, zarar verebilen belge, yazılım ve materyal bulunduramazlar.

Madde 26 - Kullanım ve Kullanıcı tanımlarının yetersiz kaldığı ya da "Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilgisayar, Ağ ve Bilişim Kaynakları Kullanım Yönergesi" belgesi dahilinde tanımlı olmayan durumlar Üniversite makamlarınca değerlendirilir.

Madde 27 - "Yasal Sorumluluk Reddi (Disclaimer)" metinleri, Kullanım Esaslarına aykırı kullanımların kabul edilebilir olduğunu göstermez.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgisayar, Ağ ve Bilişim Kaynakları Kullanımına İlişkin Hak, Yetki ve Sorumluluklar

Madde 29 - Yazılım Telif Hakkı ve Lisans Politikası

- a) Telif hakkı ve patentlerle ilgili kanunların şekline ve ruhuna uymak ve böylelikle de fikri hakları korumak ve pekiştirmek, Üniversitenin temel önceliklerindedir. Kullanıcılar, Üniversite mülkiyetindeki her türlü bilişim kaynağını bu öncelik çerçevesinde kullanacaklarını kabul ederler.
- b) Üniversite bünyesinde kullanılan yazılımlar lisans anlaşmaları çerçevesinde edinilir. Üniversite personelinin kullanmakta olduğu diğer yazılımların lisans sorumluluğu ve/veya lisanslarının olmamasından kaynaklanan yükümlülük ve sorumluluk kendilerine aittir.
- c) Aksi bildirilmediği sürece, kullanıcılar bütün yazılımların telif haklarınıca korunduğunu bilir ve kabul ederler.
- d) Üniversite bünyesinde kullanımda olan yazılımlar ortadan kaldırılamaz, koruma amacıyla yedekleme uygulaması dışında kullanıcılar lisanslı yazılımın kopyalarını alamazlar.

Madde 30 - Kullanıma İlişkin Yetki ve Sorumluluklar

- a) Üniversitenin temel amaçları doğrultusunda, Üniversite adına BİDB, Bilişim Kaynaklarını kullanıcılarına sunar, bu hizmetlerin çalışırılığını ve sürekliliğini sağlar.
- b) BİDB, İnternet trafiği sırasında kaybolacak ve/veya eksik alınacak/iletilecek bilgilerden, İnternet platformunda yayınlanan ya da kendi yayınladığı bilgilerin tam doğruluğu, geçerliliği ya da güncelliği konusunda hiçbir zaman sorumlu tutulamaz.
- c) Üniversite Bilişim Kaynakları kullanıcıları, Üniversite sunucuları üzerinde kendilerine tahsis edilen "Kullanıcı Kodu/Şifre" ikilisi ve/veya IP (İnternet Protocol) adresi kullanılarak gerçekleştirdikleri her türlü etkinlikten, Üniversite Bilişim Kaynaklarını kullanarak oluşturdukları ve/veya kendilerine tahsis edilen Üniversite Bilişim Kaynağı üzerinde buldukları her türlü kaynağın (belge, doküman, yazılım, vb.) içeriğinden, kaynağın kullanımı hakkında yetkili makamlar tarafından talep edilen bilgilerin doğru ve eksiksiz verilmesinden şahsen sorumludur.
- d) Rektörlük ve/veya yetkilendirdiği birimler, Üniversite Bilişim Kaynakları kullanımı hakkında genel-geçer kuralları belirleyip, bu kuralları gelişen teknolojinin öngördüğü biçimde sürekli olarak değerlendirir ve gerekli değişiklikleri hayata geçirir. Bu tür değişiklikler yapıldığında genel duyuru mekanizmaları ile kullanıcılar bilgilendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler Uygulama ve Yaptırımlar

Madde 31 - BİDB, Üniversite tüzel kişiliğini ve İnternet güvenliğini korumak amacıyla kendisine bağlı tüm bilgisayarlar üzerinde yasalara uygun olarak kısıtlayıcı ve engelleyici önlemler alma yoluna başvurabilir.

Madde 32 - Üniversite Bilişim Kaynaklarının Kullanım Esaslarına aykırı etkinlikler dahilinde kullanılması durumunda Üniversite makamları gerçekleştirilen eylemin yoğunluğuna, kaynaklara veya kişi / kuramlara verilen zararın boyutuna, Ankara Sosyal Bilimler İnternet, ULAKNET ve internet ile bilişim kaynakları bütününde yaratılan olumsuz etki ve tahribatın fazlalığına, eylemin tekrarına göre; kullanıcıyı sözlü ve/veya yazılı olarak uyarma, ilgili eylem bilim etiği ihlali kapsamında ise konuyu "Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilim Etik Kurulu"na iletme, kullanıcıya tahsis edilmiş Üniversite Bilişim Kaynaklarını sınırlı veya sınırsız süre ile kapatma, üniversite bünyesindeki akademik/idari soruşturma mekanizmalarını harekete geçirme ve Adli yargı mekanizmalarını harekete geçirme işlemlerinin bir ya da birden fazla maddesini, sıra ile ya da sırasız uygulayabilir.

Madde 33 - Kullanım ve Kullanıcı tanımlarının yetersiz kaldığı ya da "Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilişim Kaynakları Kullanım Politikaları" belgesi dahilinde tanımlı olmayan durumlar Üniversite makamlarınca değerlendirilir.

Yürürlük

Madde 34 - Bu Yönerge, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği ../../2017 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 35 - Bu Yönerge hükümlerini Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Rektörü yürütür.